

SVENS BIBELOVERSIGT - JOSVAS BOG

Bogens hvem, hvad, hvor:

Beretningen i Josvas bog omhandler Israels erobring og besættelse af landet, som Gud havde forjættet deres stamfader Abraham 500 år tidligere (1 Mos 12:7) og som han siden blev ved med at bekræfte, at de ville få (1 Mos 28:13-14; 2 Mos 3:8; Jos 21:43-45).

Forfatter:

Josva er navnet på hovedpersonen, ikke nødvendigvis bogens forfatter. Beretningen er skrevet på Josvas tid og under hans opsyn (Jos 24:26; se også 4:9; 6:25; 8:29; 18:9) og Josva har selv profetiske gaver (Jos 3:9-13; 6:26; 1 Kong 16:34).

Der gengives meget præcise geografiske og tidsbestemte beskrivelser (fx Kirjat-Arba 14:15, Hebrons oprindelige navn; Sidon nævnes i 11:8, men ikke Tyrus, som først fik storbystatus 200 år senere).

Der er dog også senere geografiske betegnelser (fx Betlehem i stedet for Efrata 15:59) og dette tyder på, at der er sket en senere redaktionel bearbejdning, evt. af profeten Samuel men inden kong Davids tid (15:63). Der er hverken interne eller eksterne grunde, der nødvendiggør den liberale teologiske opfattelse, at bogen skulle være et fromt bedrageri fra Kong Hezekias tid, 600 år efter Josva.

Bogens beretning bygger naturligt videre på Mosebøgerne (fx Josva overtager fra Moses, Kalebs historie i 4 Mos 14 afsluttes i Jos 14).

Tidspunkt:

April år 1406 f.Kr. (den tiende dag i den 1. måned, Jos 4.19), og slutter ca. 1366, da Josva døde 110 år gammel (24:30).

Motiv:

Bogen vidner om, hvordan Israel fuldførte Guds kald, til at erobre og besætte Kanaans land. Hvordan de derved opfyldte Guds løfter og tog de første skridt til at etablere et Gudsrige på jorden. Bogen understreger hvordan Israel anstrenger sig for at holde Guds pagt ved Moseloven (5 Mos 27:2-8; Jos 8:30-35; 11:12-15; 23:14-16).

Bogens opbygning:

1-5

1:1- 5:15

1-18

2:1-24

3:1-5:1

5:2-15

6-12

6:1-12:24

6:1-9:27

10:1-43

11:1-15

11:16-12:24

13-22

13:1-19:51

13:1-33

14:1-17:18

18:1-19:51

20:1-21:45

22:1-34

23-24

23:1-16

24:1-28

24:29-33

Forberedelse:

Et brohoved etableres vest for Jordan floden.

Josva indvies som Israels nye leder, efter Moses.

Efterretningsindhentning inden invasionen

Israel går over Jordan floden

Israel etablerer lejr ved Gilgal

Den militære kampagne:

Landet erobres

Den Centrale kampagne – en kile deler andet i to

Den Sydlige kampagne – sydens fæstninger udslettes

Den Nordlige kampagne – nordalliancen tilintetgøres

Status over kampagnen og de besejrede fjender

Landet fordeles imellem stammerne:

Landet fordeles ved lodkastning

Østjordan 2½ stammeområder bekræftes

Juda og Josefsønnernes (kaleb +Josva) arvelodder

De sidste 7½ stammers arvelodder

Tilflugts- og Levitbyerne udpeges

Forsikring om statsborgerskab og hellig gudsdyrkelse

Pagtfornyelsen:

Josvas afskedstale

Pagtslutningen i Sikem

De troendes hvile – Josva, Josef og Eleazers begravelser.

Bogens indhold:

Bogen beretter om hvordan Israel erobrede det forjættede land. Derved afslutter Josva den store redningsaktion, Gud indledte ved udvandringen fra Egypten og senere stadfæstede ved pagtslutningen ved Sinaj. Erobringen danner grundlag for at etablere Guds Rige i verden.

I. Forberedelse til at indtage Landet Jos 1-5.

Josva indsættes som leder. Israels spejdere indhenter efterretninger om Jeriko og indgår pagt med skøgen Rahab. Israel føres mirakuløst over en oversvømmet Jordan flod og bygger varder som mindsten. Folket

omskæres og fejrer Påske ved Gilgal og mannaen holder op med at falde. Josva møder Fyrsten over Herrens hære og tilbeder ham.

II. Erobring af Landet Jos 6-12.

Jeriko udslettes ved nøjagtigt at følge Guds instruktion. Aj kampagnen mislykkes pga. overmod og skjult synd. Akan udpeges som den skyldige synder og straffes med døden. Aj bliver tilintetgjort ved nu at følge Guds anvisning.

Israel indgår alliance med Gibeonitterne på falske forudsætninger, fordi de igen ikke rådspørger Gud. Israel bekræfter Moselov ved Ebal og Gerazim bjergene. Guds dom eksekveres på Kanaans indbyggere og Israel oplever hans overnaturlige indgreb i krigen. Landet erobres i tre faser, ved en central, sydlig og nordlig kampagne (11:23).

III. Ejerskab til Landet Jos 13-22.

Israels stammer modtager deres arvelod ved en lodtrækning overstyret af Gud (4 Mos 33:50-54; Jos 18:8; 19:51). Stammerne har ansvaret for at rydde deres egne områder (14:6-15; 16:10; 17:14-18; 18:1-10). Retten til at forpagte Guds land kræver troskab mod Gud ved at følge hans lov (11:15, 23; 14:13-15; 22:5,17-20,30-34).

IV. Fastholdelse af Landet - troskab mod den trofaste Gud Jos 23-24.

Kærlighed til Gud, udtrykkes ved at være tro imod loven (23:6) og helt og aldeles forkaste alle andre guder (24:14). Dette kan betale sig, for Jahve er en Gud, der altid holder sit ord (1 Mos 50:2-25, Jos 24:32).

Bogens temaer:

Det overordnede tema i Josvas bog er udbredelsen af Guds Rige.

Gud begynder sit arbejde med det enkelte menneske (dets nådegave, oplæring og erfaring) og igennem den enkeltes tjeneste spreder Gud sit liv i verden. Josva er et eksempel på, hvordan Gud udvikler en leder:

Han forberedes ved at være i lære hos Moses (2 Mos 24:13; 33:11; 4 Mos 11:28; 5 Mos 3:21).

Han tildeles ledelsesopgaver (2 Mos 17: 8-16; 4 Mos 34:17-18).

Hans troskab bliver prøvet (4 Mos 14:5-10,30).

Gud udruster ham åndeligt således at hans kald kan bekræftes både af Gud og mennesker (4 Mos 27:18-23; 5 Mos 31:3-8, 23; 34:9; Jos 1:1-18).

Gud bruger Israel til at eksekvere sin retfærdige dom over Kanaanerne (1 Mos 15:14-16; 2 Mos 34:10-17; 5 Mos 12:1-4).

Kanaan fortjente Guds straf (5 Mos 9:4-5), deres okulte, umoralske, onde og ubodfærdige livsførelse sidestiller dem med Sodoma og Gomorra (3 Mos kap.18; 5 Mos 18:9-13).

Gud brugte denne form for krig til at etablere sit rige i Kanaans land. Krig er kun hellig, når det er Gud der fører den, og når Israel nøjagtigt følger hans anvisninger (Jos 7:10-13).

Gud fører krigen både selvstændigt (2 Mos 23:20-32; 5 Mos 7:1-6; 10:11) og i samarbejde med sit folk (4 Mos 27:7-8; Jos 6:3).

Hellig krig gennemføres enten ved at fordrive fjenden eller ved at lægge band på ham (5 Mos 12:29; 20:16-18).

GT hellig krigsførelse er et billede på NT åndelig krigsførelse imod synd og sataniske åndsmagter, samt på verdensmission (Luk 10-17-20; 1 Kor 10:1-6; Ef 6:10-18; Matt 28:18-20).

Kirkens usynlige ånds kamp vil ved verdenshistoriens ende igen blive udkæmpet i fysisk form i verden (Åb 19:11-20:3).

(Hengivelse "Herem" på hebraisk). Dette sker når personer eller ting bliver overgivet til Gud til dom. I NT er det et billede på menighedsbortvisning (1 Kor 5:1-5,13), samt på Helvede (Luk 12:5), uden at det betyder at Kanaans indbyggere nødvendigvis blev dømt til Helvede.

Gud bruger band til at rense landet for det tøjlesløse undertrykkende hedenskab (3 Mos 18:1-5,24-25; 20:22-24), der ellers ville besmitte Israel og derved udrydde muligheden for, at verden kunne lære den eneste sande Gud at kende. Og uden dette kunne Messias, af hvem hele verdens frelse afhang, ikke komme.

Det forjættede land udtrykker det velsignede liv alle troende kan eje hos Gud. I GT var det udtrykt i et liv i Kanaans land under Guds velsignede styre (5 Mos 11:8-15). I NT er det et billede på livet i troen på Jesus Kristus (Ef 1:3), et liv levet i kraft af Helligånden (Gal 5:22-26).

Derudover er landet også et billede på Guds Rige på jord, der opleves i Kirken, når Jesus Kristus dyrkes i hellig kærlighed (Ef 2:19-22). Endelig er landet et billede på Guds evige herligheds Rige, der venter alle som vil følge ham i tro og lydighed (Åb 21:22-22:5).

Baggrundsinformation:

Med Josvas Bog bevæger den Bibelske litteratur sig fra Loven "Torah" over til profetisk historie. I den jødiske, dvs. Jesu Bibel, omhandler det bøgerne Josva til 2 Kongebog, og kaldes De tidlige profeter. I vores Bibel omhandler det bøgerne fra Josva til Esthers bog, der alle er historiske bøger.

Det benævnes profetisk historie, både fordi bøgerne fortrinsvis var skrevet af profeter (1 Krøn 29:29; 2 Krøn 9:29; 32:32) og fordi det drejer sig om udvalgte beretninger, hvis mål er at lære åndelige sandheder om Gud og hans veje blandt mennesker.

De fortæller hvordan Israel forvaltede sit pagtsforhold til Gud og hvordan Gud igennem folkets skæbne forbereder at sende sin Messias. Det er ærlig historie, der afslører Israels svagheder og aldrig hvidvasker dets helte.

Hermed adskiller den sig fra al anden oldtidshistorie, der fortrinsvis var propagandaskrifter, hvis mål var at fremhæve egne fordele og udstille andres mindreværd.

På denne måde har de Bibelske beretninger et helt andet sandheds skær over sig. Fordi Bibelen beretter om aktuelle og faktuelle hændelser, åbner den sig naturligt for kritisk undersøgelse og sammenligning med anden forskning om oldtiden, og dette kan være med til at bekræfte eller afkræfte Bibelens sandfærdighed.

En relativ moderne videnskab, der mere end noget andet har været med til at anerkende Bibelen, som et pålideligt kildekrift.

Arkæologi har helt gjort op med den tankegang, der tidligere afskrev Bibelens historier som myter og legender, på linie med "Homers Iliade".

Arkæologi kan bekræfte at byerne Jeriko, Aj, Lakish og Hazor blev ødelagt og stukket i brand omkring år 1400 f.Kr, og at en mere primitiv Israelitisk bosættelses-kultur fulgte efter oven på ruinerne.

"Tell El Armana" tavlerne, ca. 1380 f.Kr. gengiver hvordan Kanaanæerne klager til Farao om "Habiru" der invaderer landet og nævner navnet "Josva".

"Ras Shamra" tavlerne bekræfter Bibelens beskrivelse af Kanaanæernes frugt-barhedsreligion, med dens nedværdigende seksuelle handlinger og børneofringer.

Dette fremhæver samtidig det bemærkelsesværdige, at Israel stik imod alle andre i oldtiden, ejer en monoteistisk gudstro og dyrker Gud uden nogen form for afbillede. Arkæologien bekræfter også at sen bronze- og den tidlige jernalder, har været præget af store folkevandringer.

Når frygtelige ting sker, er mennesker tilbøjelige til at anklage Gud for ikke at gribe ind, men når Gud griber ind med gengældelsesstraf, fx mod Kanaanæerne, anklages han, som den værste krigsforbryder. Bibelen viser at Gud griber ind overfor ondskab, og at dette gælder både for individer og nationer.

Men han er aldrig lunefuld og altid langmodig, fordi han længes efter menneskers omvendelse. Når Gud ofentligt griber ind, er det for at understrege at retfærdig oprejsning vil sejre og for at advare om den frygtelige skæbne, der venter dem, der står ham imod. Til dette sidste må tilføjes, at Jesus på korset selv underlagde sig både menneskers grusomhed og Guds vrededom, for at redde enhver angrende synder fra Helvede.

Bogens sammenhæng med resten af Bibelen:

Josva er broen mellem Loven og de historiske bøger. Det som begyndte for Israel under Moses, bliver opfyldt under Josva. Folket indtager det land, Gud havde lovet Abraham og opfylder derved to af Guds pagts løfter, om at han skulle blive til et folk og modtage et land. Som bosætter, skal Israel, opfylde de sidste to løfter, om at dyrke Jahve som deres Gud og om at blive til velsignelse for verden.

Lovens åndelige principper om at lydighed mod Gud fører til velsignelse men at oprør fører til forbandelse, begynder at vise sine genkendelige træk i Israels historie (5 Mos 28:1,15; Jos 7:11-12).

NT regner Josvas Bog som sandfærdig historie (ApG 13:19) og drager klare åndelige lektier fra den (Hebr 4:6-8; 11:30-32; Jak 2:26).

Guddommelig frelse (Jos 24:2-13) er ikke kun at blive udfriet fra synden og Satans undertrykkelse (se Egypten), men lige så meget at træde ind i Guds velsignelse og hvile (se det forjættede land). Denne sandhed understreges ved at fejring af Påsken omtales i tre afgørende faser over dette lange historiske forløb. Første gang i Egypten (2 Mos 12:1-28), anden gang ved Sinais bjerg, efter at Åbenbaringsteltet er rejst (4 Mos 9:1-5) og tredje gang, når Israel har fået fodfæste i det forjættede land (Jos 5:9-10).

Den første vægter Guds udfrielsesfrelse, den anden fremhæver Israels åndelige stilling som et frelst folk og den tredje formaner til at det frelsende liv skal omsættes i praksis. Grundlaget er altid personlig troskab til Gud.

Efter Israels forunderlige overgang over Jordan, der vækker minder om overgangen over Det Røde Hav, (Jos 3:7-17), befalede Josva, at der skulle rejses to stenvarder.

En varde midt i Jordan og en ved Gilgal. NT tolker det at gå igennem vand, som et tegn på dåb (1 Kor 10:1-2; 1 Pet 3:20-21), og dåb er selv et billede på at være død med Kristus på hans kors og at være oprejst med ham til nyt opstandelses liv (Rom 6:3-11).

De to varder, en under vandet og en på landjorden i det forjættede land, er et meget godt symbol på denne sandhed.

Efter overgangen til det forjættede land, blev den nye generation af Israels mænd omskåret, som tegn på hjertets omvendelse og tilhørsforhold til Gud. Omskærelse bliver i NT også brugt til at symboliserer dåb, som tegnet på modtagelse af Helligånden (Kol 2:11-15; Rom 2:29).

Begge tegnene blev udtrykt ved *Gilgal*, som betyder at vælte bort. Gud havde nu endegyldigt væltet Egyptens ydmygende skam bort fra Israel, og de var en fri nation, klar til at blive brugt af ham (Jos 5:9).

Jesus i Det Gamle Testamente

Josvas navn er det samme som Jesus (Jahve frelser, eller Gud frelser, (se Matt. 1:21).

Josva peger hen på Jesus, som den guddommelige banebryder og fuldender (Hebr 2:10; 12:1-3), der fører Guds folk ind til frelsens endelige og fuldendte hvile (Hebr 4:1-11).

I Josvas Bog ser vi ikke kun Jesus Kristus i form af prototype, men bemærkelsesværdigt også i en før inkarnations skikkelse (5:13-15).

Fyrstens guddommelighed afspejles ved at han både modtager og kalder på tilbedelse (se også 2 Mos 3:2-6). Tilsynekomsten varsler Jesu genkomst ved dagens ende, når han vil fuldende tilintetgørelsen af Satans rige (Åb. 19:11-16).

Arken er symbolet på Guds retfærdstrone og det sted hvorfra han åbenbarer sig for Israel. Arken ledte Israel på sin vej til det forjættede land (4 Mos 10:33-36; Jos 3:1-17), og førte Israel i krig (4 Mos 31:6; Jos 6:1-14).

På lignende måde lover Jesus at være med sit folk, som dets fører og beskytter igennem alle dage (Matt 28:20; Joh 16:33).

Rahab var Kanaanæer og skøge og derfor underlagt Guds altomfattende dom. Men ved sin handlekraftige tro og omvendelse til Gud (Hebr 11:31; Jak 2:25), modtager hun barmhjertighed og nåde, ikke alene for sig selv men også for hele sin familie (Jos 2:8-14).

Hun integreres fuldt ud i Israel og gifter sig med Salman fra Juda (6:17; 22-23; Matt. 1:5) og bliver derved stammoder til Jesus. Med hendes eksempel tilkendegiver Bibelen at Kristus vedkender sig syndige mennesker, uanset deres baggrund. Det var sådanne, han kom for at frelse (Matt.1:21).

Seks asyl byer fordelt over hele landet, hvortil folk beskyldt for mord kunne ty hen, for at få deres sag afgjort ved en domstol, frem for at lide døden ved blodhævnerens hænder (4 Mos 35:10-34; 5 Mos 4:41;19:1; Jos 20:1-9):. Disse byer symboliserer Jesus.

De skulle ligge i folkets nærhed (Matt 28:20), og have gode veje, der førte til dem (Joh 14:6). Byporten skulle være åben for at modtage flygtningen (Joh 10:7) og manddræberen, der var uskyldig i mord, skulle forblive beskyttet i byen, indtil den tjenende ypperstepræst døde, derefter var han fri til at tage hjem til sin arvelod (Hebr10:11-14).

Bogens mest kendte afsnit:

- 1:1-18** Josvas kald bekræftet af både Gud og mennesker.
- 5:13-15** Josva møder Hærføreren over Herrens hære.
- 6:1-27** Erobringen af Jeriko
- 23:1-16** Josvas afskedstale til Israel
- 24:1-28** Israels pagtslutning med Gud